

VÝROČNÁ SPRÁVA 2025

Európskeho zoskupenia územnej spolupráce PONTIBUS s ručením obmedzeným

Európske zoskupenie územnej spolupráce PONTIBUS s ručením obmedzeným (ďalej len „EZÚS PONTIBUS“) bolo založené dňa 11. augusta 2015 Nitrianskym samosprávnym krajom zo Slovenska a Samosprávou Peštianskej župy, kedy zakladatelia zoskupenia podpísali Dohodu a Stanovy EZÚS PONTIBUS. Európske zoskupenie územnej spolupráce je samostatný právny subjekt, ktorý poskytuje právnu subjektivitu a právny rámec európskym samosprávam, regiónom a štátom na vytváranie cezhraničnej, nadnárodnej alebo medziregionálnej spolupráce s právnymi subjektmi iných členských štátov alebo tretích krajín, za účelom realizácie svojich spoločných cieľov v záujme efektívneho využívania dotácií EÚ. Cieľom zoskupenia s názvom PONTIBUS (latinsky mosty) je vytvorenie užších hospodárskych a spoločenských vzťahov medzi ľuďmi žijúcimi na oboch stranách hranice. Technické podmienky fungovania EZÚS PONTIBUS zabezpečujú v podstate úradu oboch členských samospráv.

I. TURISTICKÝ AKČNÝ PLÁN REGIÓN TROCH RIEK

V rámci výzvy na predkladanie projektov s názvom „Komplexný rozvoj turistických destinácií“, vyhlásenej v rámci programu INTERREG VI-A Maďarsko–Slovensko, ako výsledok odborných prípravných prác z uplynulých rokov vypracovalo Zoskupenie v spolupráci s Európskym zoskupením územnej spolupráce Ister-Granum a ďalšími 34 partnermi komplexný akčný plán rozvoja cestovného ruchu v regióne Dolného Poiplia a Hronu.

Rozhodnutia o projektoch zahrnutých do akčného plánu zaslal podporovateľ v priebehu augusta 2025.

Celkovo bolo na slovensko-maďarskom pohraničí podporených 10 akčných plánov, každý so zníženou sumou dotácie. Celkové oprávnené náklady podporených akčných plánov predstavujú 42,4 milióna EUR, čo predstavuje priemerné oprávnené náklady na jeden akčný plán vo výške 4,24 milióna EUR. Akčný plán "Región troch riek" (R3R) získal oprávnené náklady vo výške 6,89 milióna EUR.

V súlade s rozhodnutím podporovateľa boli projekty ACCOMODATION a SERVICES (predstavené vo výročnej správe za rok 2024) zlúčené, rovnako ako projekty s názvom ACTIVE a GASTRO, a to hlavne kvôli zníženému počtu čiastkových projektov v dôsledku zníženia výšky podpory. Administráciu súvisiacu s opätovným predložením sme vykonali v novembri 2025 a odvtedy bolo – s nezmeneným obsahom – prijaté aj podporné rozhodnutie monitorovacieho výboru, ktoré možno považovať za formálnu záležitosť. Projekty sa zlúčili pod názvami SERVICES a EXPLORE (ich jednotlivé prvky sú uvedené v správe nižšie).

Cieľom turistického akčného plánu je koordinovaný rozvoj ponuky cestovného ruchu v maďarsko-slovenských prihraničných regiónoch, posilnenie udržateľného cestovného ruchu a prehĺbenie spolupráce medzi jednotlivými regiónmi. Akčný plán je v podstate založený na spolupráci regionálnych aktérov - samospráv, mimovládnych organizácií, podnikov a odborných partnerov.

Vďaka realizácii akčného plánu a vznikajúcich platforiem spolupráce sa podľa našich predstáv v širšom regióne Dolného Poiplia a Hronu vytvorí koordinovaná a spoločne ponúkaná turistická destinácia. Očakávame, že vďaka akčnému plánu a vznikajúcej spolupráci sa rozšíri pohyb turistov na oboch

stranách, zníži sa priestorová koncentrácia návštevnosti, a aj obce, ktoré boli doteraz menej navštevované, sa budú môcť zapojiť do turistického obehu a stať sa aktívnymi účastníkmi cestovného ruchu v regióne.

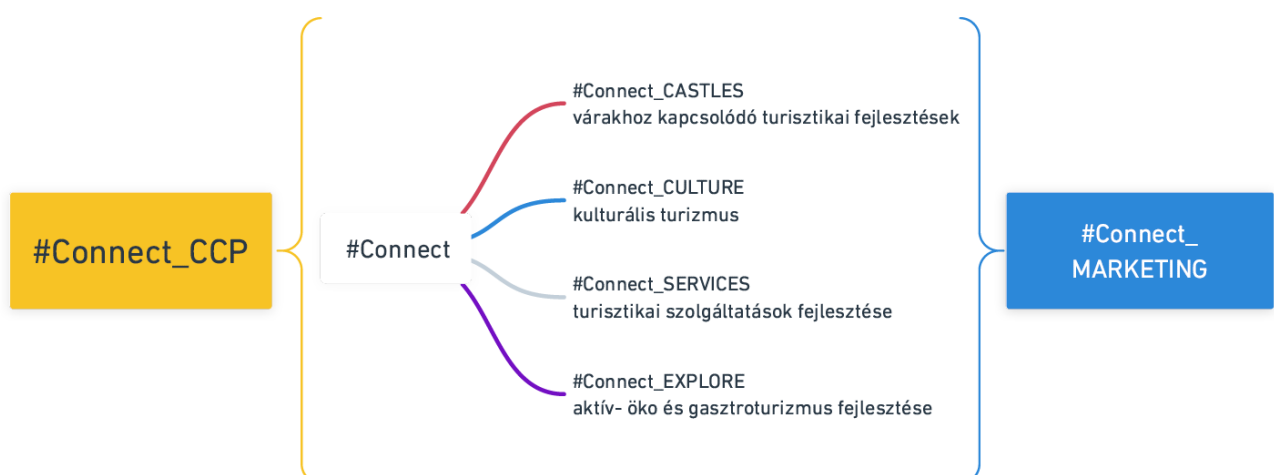
Akčný plán sa zameriava na štyri hlavné oblasti:

1. Posilnenie spolupráce v oblasti cestovného ruchu: nebude vytvorená žiadna nová cezhraničná organizácia, ale vytvoria sa platformy na výmenu informácií a poznatkov medzi existujúcimi TDM, poskytovateľmi služieb a atrakciami. Cieľom je vytvoriť integrované produkty cestovného ruchu, prepojiť turistické trasy a vytvoriť jednotnú značku na maďarskom a na slovenskom trhu.
2. Rozšírenie ponuky cestovného ruchu: akčný plán sa zameriava nielen na prepojenie existujúcich ponúk, ale aj na rozvoj nových atrakcií, služieb, turistických trás a balíkov, najmä v menej navštevovaných obciach.
3. Predĺženie doby pobytu: región budeme presadzovať ako samostatnú turistickú destináciu a nie len ako jednotlivú atrakciu respektíve doplnkový program k návšteve Budapešti, čím dosiahneme dlhší pobyt návštevníkov a vyššie výdavky.
4. Konkurencieschopnosť a udržanie obyvateľstva: tieto rozvojové projekty prispievajú k zastaveniu úbytku obyvateľstva a k vytváraniu alternatívnych zdrojov príjmov prostredníctvom cestovného ruchu, najmä v malých obciach, čím sa posilní hospodárska a sociálna udržateľnosť regiónu.

Schválený turistický akčný plán podporuje vyššie uvedené ciele prostredníctvom štyroch hlavných projektov cestovného ruchu:

1. #connect_CASTLES – rozvoj cestovného ruchu súvisiaci s hradmi;
2. #connect_CULTURE – rozvoj infraštruktúry kultúrneho cestovného ruchu;
3. #connect_SERVICES – rozvoj služieb cestovného ruchu;
4. #connect_EXPLORE – rozvoj aktívneho turizmu, ekoturizmu a gastroturizmu.

V rámci turistického akčného plánu (ako samostatný projekt) bude región podporovaný cieľenými a koordinovanými marketingovými aktivitami, ktoré zvýšia atraktivnosť a dostupnosť regiónu prostredníctvom jednotného imidžu.

Uvedené projekty spája takzvaný koordinačný projekt, ktorý tvoria EZÚS PONTIBUS a EZÚS Ister Granum, v rámci ktorého spoločne vykonávame nasledujúce činnosti:

- uzatváranie zmlúv: koordinácia procesu uzatvárania zmlúv pre každý projekt;
- koordinácia čiastkových projektov: v rámci plnenia koordinačných úloh súvisiacich s realizáciou jednotlivých čiastkových projektov ide o poskytovanie pomoci pri procesoch verejného obstarávania, pri plnení požiadaviek na zviditeľnenie, pri investičných aktivitách a pri organizovaní súvisiacich podujatí;
- administrácia projektu: pravidelné vypracovávanie partnerských správ a správ o projekte;
- koordinácia na úrovni akčného plánu.

V súvislosti s riadením destinácie sa plánujú nasledujúce aktivity:

- organizovanie podujatí zameraných na odovzdávanie vedomostí a interných študijných ciest s cieľom vzájomného spoznávania regiónu;
- zriadenie a prevádzkovanie stálej platformy pre TDM, organizácia, správa a dokumentácia jej online a osobných stretnutí;
- vytvorenie a vedenie sektorových pracovných skupín v oblasti cestovného ruchu, ktoré sa stretávajú dvakrát ročne;
- vypracovanie sektorových akčných plánov;
- organizovanie študijných návštev modelových destinácií pre miestnych rozhodovacích činiteľov;
- príprava konkrétnych projektov cestovného ruchu.

Akčný plán schválený poskytovateľom podpory pozostáva z nasledujúcich projektov a čiastkových projektov (tučným písmom sú vyznačené tie projekty, ktoré koordinuje EZÚS PONTIBUS, zatiaľ čo projekty, ktoré nie sú vyznačené, koordinuje EZÚS Ister-Granum).

Projekt	Partner	Projekt	Oprávnené náklady
#connect - Castles	Tekovské Múzeum v Leviciach	Zážitkový rozvoj Levického hradu	308 874,70 €
	Csővár Község Önkormányzata (samospráva obce Csővár)	Rekonštrukcia zrúcaniny hradu Csővár	318 089,84 €
	Obec Vyškovce nad Ipľom	Zriadenie archeologického parku	159 836,17 €
#connect - Explore	Szob Város Önkormányzata (samospráva obce Szob)	Rozvoj dunajskej pláže v obci Szob	286 331,20 €
	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (Riaditeľstvo Národného parku Dunaj-Ipeľ)	Rozvoj návštevníckeho centra „Hiúz ház“	235 567,08 €
	Pilisszentlászló Község Önkormányzata (samospráva obce Pilisszentlászló)	Vybudovanie rozhľadne v lokalite Tüskés a súvisiaca infraštruktúra	287 439,72 €
	Pilismarót Község Önkormányzata (samospráva obce Pilismarót)	Prístav vodných športov a rozvoj ekoturistického centra	300 750,00 €
	Dunakanyari Védjegyet Alapítvány (Nadácia Dunakanyari Védjegyet)	Vybudovanie infraštruktúry vhodnej na prijímanie turistov	472 289,64 €
	Obec Strekov	Turistické návštevnícke centrum pre vinárske aktivity	626 519,24 €
	Obec Zalaba	Obnova budovy mlyna a jej využitie na turistické účely	395 331,00 €
	Visegrád Város Önkormányzata (samospráva obce Visegrád)	Vytvorenie nadvoria remesiel a chutí ("Zelený dom")	375 104,00 €
	Ipeľské Kultúrne a Turistické Združenie	Úprava nadvoria ľudového domu a nákup kuchynského vybavenia	93 937,40 €

Projekt	Partner	Projekt	Oprávnené náklady
#connect - Culture	Lábatlan Város Önkormányzata (samospráva obce Lábatlan)	Rozvoj vonkajšieho amfiteátra	311 812,70 €
	Obec Bíňa	Turistický rozvoj rotundy - zriadenie návštevníckeho centra	295 100,00 €
	Mesto Nové Zámky	Kultúrny a rekreačný rozvoj parku pri bašte Fogd	222 563,42 €
	Esztergomi Várszínház Nkft. (Nezisková organizácia Esztergomi Várszínház)	Rozvoj vonkajšieho javiska	276 909,26 €
	Csemadok Želiezovce	Turistický rozvoj Sacherovho domu (výstava Sacher)	149 815,90 €
#connect - Services	Börsösny 2020 Kft.	Zriadenie autobusovej linky Börsösny	225 672,80 €
	TáborKapu Kft.	Vybudovanie rekreačného chodníka	242 668,00 €
	Pilisi Parkerdő Zrt.	Odpočívadlo pre cyklistov, parkovisko P+T, rekonštrukcia zrubu	122 630,36 €
	Obec Plášťovce	Rekonštrukcia ubytovania v kaštieli Ivánka	430 926,00 €
#connect - Marketing	Ister-Granum EGTC (LP)	Marketing	368 290,11 €
	Pro-Regio Nonprofit Kft		
	KOCR Nitra		
#connect - CCP	Pontibus EGTC (LP)	Koordinácia, komunikácia a manažment destinácií	390 387,51 €
	Ister-Granum EGTC		

Je dôležité zdôrazniť, že rozvoj akčnej oblasti na fungujúcu turistickú destináciu sa nedosiahne len týmito projektmi, ale vytvorením siete založenej na spolupráci, ktorá na jednej strane integruje ostatné rozvojové projekty realizované z európskych fondov v Maďarsku aj na Slovensku a na druhej strane zapája aj poskytovateľov služieb, ktorí už v oblasti pôsobia. V dôsledku toho nebude akčný plán len súborom izolovaných iniciatív, ale základom dlhodobého životaschopného, udržateľného a dobre fungujúceho turistického regiónu.

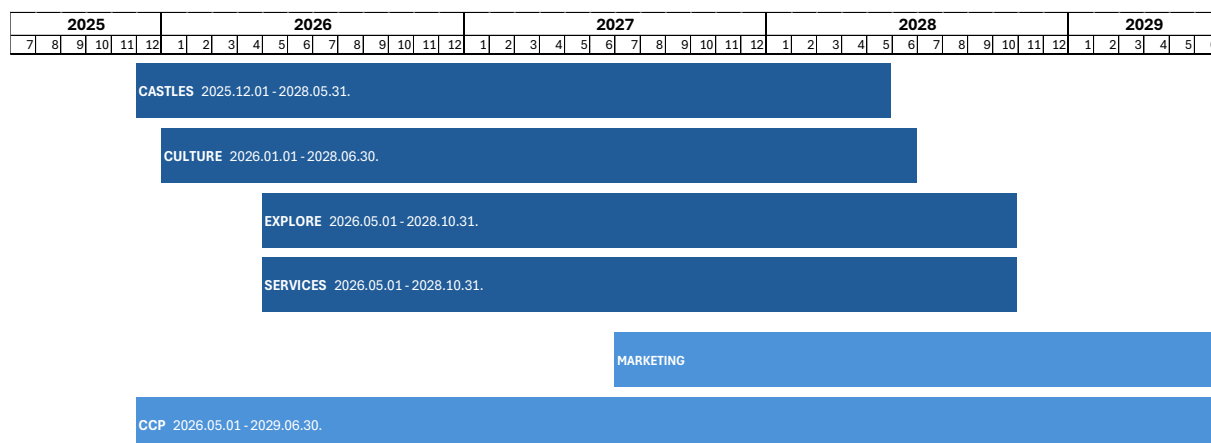
Podpora je nenávratná a je poskytovaná z prostriedkov EFRR (80 %) a národného spolufinancovania (v Maďarsku 15 %, na Slovensku 12 %), pričom spolufinancovanie prijímateľov predstavuje 5 %, resp. 8 %. (Existujú aj iné formy financovania, ktoré sa od tohto líšia na základe financovania ziskových projektov a iných špeciálnych pravidiel, avšak vyššie uvedené je typické.)

Je potrebné zdôrazniť, že v rámci projektov získavajú finančnú podporu jednotliví partneri, nie EZÚS PONTIBUS. V rámci projektu CCP zodpovedá EZÚS PONTIBUS spolu s EZÚS Ister-Granum za koordináciu projektov a 21 partnerov, ako aj za vykonávanie niektorých činností v oblasti destinačného manažmentu podľa vyššie uvedeného popisu úloh, ktorý sa môže ešte neskôr zmeniť.

Rok 2025 a prvý polrok roku 2026, sú venované realizácii a koordinácii postupov uzatvárania zmlúv o podpore súvisiacich s vyššie uvedenými projektmi, ako aj plneniu administratívnych úloh súvisiacich s preddavkovými zmluvami.

Samotná odborná realizácia akčného plánu sa predpokladá v treťom štvrtroku 2026, pričom príprava a realizácia čiastkových projektov – za splnenia potrebných zmluvných a administratívnych podmienok – začne už skôr.

Plánovaný časový harmonogram projektov je znázornený na obrázku nižšie:

II. OBNOVA PAMIATOK V POHRANIČNEJ OBLASTI

Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu Maďarska poskytlo EZÚS PONTIBUS na základe Zmluvy o poskytnutí finančnej podpory uzavretej 15.12.2023 a upravenej 17.12.2024, nenávratný finančný príspevok v celkovej výške 1 242 000 000 HUF na realizáciu projektu s názvom „Rehabilitácia sýpky premonštrátskeho kláštora v Šahách“. Projekt realizujeme spoločne s občianskym združením PRO SAAG (PRO SAAG o.z.).

PRO SAAG o.z. je občianske združenie so sídlom v Šahách, ktoré vzniklo z členov miestnej komunity a ľudí, ktorí chcú pre obec niečo urobiť. Jeho cieľom je zachovať hodnoty stavebného dedičstva v Šahách a umožniť všetkým vekovým skupinám spoznať alebo znovu objaviť miestnu kultúru prostredníctvom histórie obce a jej bývalých obyvateľov.

Baroková pamiatková budova bola postavená na základoch premonštrátskeho prepoštstva, ktoré bolo v 13. storočí vybudované v románskom štýle a v 15. storočí rozšírené v gotickom štýle. Nová budova vo veľkej miere zachovala a využila aj stredoveké múry bývalého kláštora. Kláštor v Šahách založil v 13. storočí rod Hont-Pázmány a v priebehu stredoveku sa stal jedným z najbohatších a najvýznamnejších prepoštstiev premonštrátskeho rádu. Už od začiatku dostával hojné dary, bol viackrát prestavaný a plnil rôzne úlohy.

Archeologické vykopávky odhalili chodník z obdobia neskorej Árpádovej éry, ktorá sa datuje do obdobia založenia kláštora, ako aj ešte staršie nálezy a fragmenty keramiky z raného obdobia Árpáda, ktoré dokazujú, že mnísi neprišli do neobývanej oblasti. Vykopané základy poukazujú na dve väčšie halové stavby. Tie boli pravdepodobne na konci Angevinského obdobia zbúrané a nahradené novými múrmi. Zvyšky gotickej prestavby kláštora, ako sú hlavné múry a tehlová podlaha, sú viditeľné dodnes.

V 15. storočí kláštor utrpel viacero útokov, okrem iného zo strany husitov, a preto sa začalo s jeho opevňovaním. V 16. storočí tu už bola umiestnená aj posádka. Mnísi utiekli kvôli osmanskému postupu a už sa nikdy nevrátili. Počas tureckého ťaženia v roku 1552 sa obrancovia vzdali pevnosti bez boja a Turci ju čiastočne zničili. Na konci 17. storočia sa tejto oblasti zmocnili jezuiti a z ruín kláštora postavili

hospodársku budovu v barokovom štýle, do ktorej zakomponovali napríklad aj arkádové chodby. Tieto impozantné arkádové oblúky sú dodnes viditeľné na východnej a južnej stene sýpky.

V dôsledku dlhodobého nevyužívania budovy došlo k značnému celkovému zhoršeniu stavu, ktoré sa dotklo aj konštrukčných prvkov. Steny, stropy a klenby boli na viacerých miestach poškodené a stali sa nestabilnými, pričom zatekanie spôsobené zhoršenou konštrukciou strechy a strešnou krytinou spôsobilo ďalšie vážne škody, najmä na drevenej konštrukcii. V dôsledku chýbajúcej izolácie proti vlhkosti spôsobila prenikajúca voda značné poškodenie aj v spodných častiach stien, pričom chýbajúce prvky fasády, omietky, okná a dvere ďalej zhoršili stav budovy. Všetky tieto faktory spolu ohrozujú statickú stabilitu budovy, preto bol zásah mimoriadne aktuálny s cieľom zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu stavu a strate hodnoty.

Z finančných prostriedkov dostupných na renovačné práce v rámci 1. etapy projektu sa pozornosť zamerala predovšetkým na záchranu pamiatkovej budovy sýpky, a to s nasledujúcim hlavným technickým obsahom: statická sanácia budovy, doplnenie škár vnútorných a vonkajších stien, stabilizácia pôvodného muriva, kompletná demontáž a nová výstavba strešnej konštrukcie, zhotovenie novej keramickej strešnej krytiny, výmena vnútorných drevených nosných konštrukčných prvkov podľa projektovej dokumentácie. Vybudovali sa galériové podlažia a dokončila sa podlaha, ktorá bola realizovaná spolu so zásypom, vytvorením vrstiev podľa projektovej dokumentácie a uložením základných rozvodov technických inštalácií.

Zhromaždenie EZÚS PONTIBUS rozhodlo už v máji 2024 o začatí verejného obstarávania zameraného na výber stavebného dodávateľa pre túto investíciu. Konanie bolo otvorené a prebiehalo v súlade s pravidlami Európskej únie. Výzva na predkladanie ponúk a súvisiaca dokumentácia boli zverejnené aj na oficiálnej platforme Európskej únie pre verejné obstarávanie. Verejné obstarávanie realizovalo EZÚS PONTIBUS v konzorciálnej spolupráci s PRO SAAG o.z. Do verejného obstarávania podalo ponuku 5 uchádzačov. Nebola podaná žiadna žiadosť o opravný prostriedok ani žiadosť o predbežné urovnanie sporu a nebolo začaté žiadne iné opravné konanie.

Na základe zmluvy o dielo uzavretej 17. februára 2025 so spoločnosťou Pesti Építő Zrt. ako víťazom verejného obstarávania je odmena dodávateľa vo výške 424 733 903 HUF, čo spolu s 5 %-nou rezervou zahrnutou v zmluve, predstavuje čistú sumu 445 970 598 HUF. Odovzdanie staveniska sa uskutočnilo 5. marca 2025.

Zmluvné strany na základe vzájomnej dohody znížili počas plnenia zmluvy odmenu dodávateľa prostredníctvom dodatku k zmluve. Táto zmena vyplýva z nasledujúceho dôvodu: technický obsah zmluvy pôvodne zahŕňal vykonanie niektorých stavebných prác súvisiacich s dočasnou prevádzkou

naplánovanou bezprostredne po dokončení prác (tzv. „prehliadky s prílbami“). Vzhľadom na to, že nasledujúca (II.) etapa realizácie – v dôsledku podpory pridelenej Ministerstvom zahraničných vecí a obchodu Maďarska na druhú etapu projektu – sa uskutoční skôr, ako bolo pôvodne plánované, k zavedeniu dočasnej prevádzky nedôjde. V dôsledku toho sa stali niektoré práce súvisiace s dočasnou prevádzkou bezpredmetným, čo odôvodnilo zníženie technického obsahu, ktorý je predmetom zmluvy, a v súlade s tým aj proporcionálne zníženie odmeny dodávateľa.

Zmenou zmluvy sa odmena dodávateľa bez rezervného rámca znížila z 424 733 903 HUF (netto) o 46 454 729 HUF (netto), t. j. o 10,93 % (netto), na 378 279 174 HUF (netto), zatiaľ čo odmena zvýšená o rezervný rámec sa znížila z 445 970 598 HUF na 397 193 132 HUF.

Na druhej strane bola spomínaná 5-percentná rezerva čiastočne použitá na dve dodatočné práce.

Predmetom jednej z dodatočných prác bola výmena stropnej konštrukcie v priestoroch južného krídla na poschodí budovy. Dôvodom druhej dodatočnej práce bolo to, že vnútorná nosná konštrukcia strechy budovy si vyžiadala podstatnejší a vopred nepredvídateľný zásah v porovnaní s tým, čo bolo stanovené v zmluve o dielo. Náklady na dodatočné práce boli vyúčtované na úkor rezervného rámca, ktorý bol vopred stanovený v zmluve a v dokumentácii verejného obstarávania. Dodávateľ nevyčerpal celú sumu rezervného rámca na úhradu vykonaných dodatočných prác (15 015 860 HUF + DPH).

O realizácii možno celkovo konštatovať, že bola vykonaná v súlade so zmluvnými ustanoveniami a v stanovenom termíne.

Postup technického odovzdania a prevzatia sa začal 17. decembra 2025 a skončil 16. januára 2026, čím bola zákazka zrealizovaná v zmluvnom termíne.

Služby, ktorých realizácia bola ukončená v prvej etape obnovy:

- projektové služby týkajúce sa prvej etapy;
- realizácia verejného obstarávania na výber zhotoviteľa;
- odborné turistické konzultácie k prvej etape;
- marketing: marketingový plán a vizuálna identita, komunikačný plán, fotodokumentácia;
- návrh inštalácie a grafického riešenia expozície sýpky;
- vyhotovenie dokumentárnych filmov (3 filmy, z toho 2 animované) k pripravovanej výstave;
- ďalšie odborné služby (3D prieskum, odborník na ochranu dreva).

Pro Saag o.z. na základe konzorciálnej dohody uzavretej s EZÚS PONTIBUS vykonávalo predovšetkým riadiace úlohy súvisiace so stavebnými prácami. V rámci toho zabezpečila získanie úradných povolení a oznámení potrebných na začatie a realizáciu výstavby, ako aj odovzdanie a zabezpečenie staveniska. Počas realizácie plnila táto organizácia aj úlohy objednávateľa na stavbe: okrem iného zabezpečovala dodávky verejných služieb, dohliadala na dodržiavanie povolení a realizačných plánov v spolupráci

s technickým kontrolórom, zatiaľ čo pri ukončení investície vybavovala úradné konzultácie a úlohy súvisiace so zárukou.

Druhá fáza projektu, ktorá je naplánovaná na rok 2026, je zameraná na dokončenie budovy sýpky, čo zahŕňa – okrem iného – reštaurovanie a osadenie výplní stavebných otvorov, vyhotovenie vonkajšej omietky a vnútorných povrchových úprav, montáž technických zariadení, silnoprúdových a slaboprúdových inštalácií, ako aj zariadenie priestorov nábytkom. Technický obsah sa ešte upresňuje.

Cieľom tretej etapy, ktorá sa zrealizuje neskôr, je konštrukčná a statická sanácia dolnej, pôvodne barokovej časti bývalého jezuitského objektu, vybudovanie novej strešnej konštrukcie, kompletne technické vybavenie a vnútorné povrchové úpravy, ako aj obstaranie a inštalácia potrebného zariadenia a nábytku. V rámci tejto etapy by sa realizovala aj výstavba ďalších častí budovy slúžiacich na udržateľnú prevádzku pamiatky, ako aj komplexná úprava a zazelenenie vnútorného nádvorja vrátane umiestnenia exteriérového nábytku. Na túto tretiu etapu rozhodlo Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu Maďarska o pridelení dotácie vo výške 1,96 miliardy HUF v novembri 2025.

Technický obsah tretej etapy:

- dolná budova:
 - konštrukčná a statická sanácia,
 - vyhotovenie novej strešnej konštrukcie,
 - kompletne technické vybavenie budovy,
 - povrchové úpravy,
 - zariadenie interiéru;
- vyhotovenie a zariadenie plánovaných častí budovy potrebných na udržateľnú prevádzku pamiatkového objektu;
- komplexná úprava a zazelenenie vnútorného nádvorja vrátane vybavenia exteriérovým nábytkom.

Realizácia tretej etapy by významne prispela k tomu, aby sa tento stavebný komplex – so svojou takmer osemstoročnou historickou hodnotou – stal významnou turistickou atrakciou regiónu a zároveň by zabezpečila dlhodobú, ekonomicky sebestačnú prevádzku objektu v oblasti, ktorá je v súčasnosti turisticky nedostatočne využívaná.

V tretej etape projektu – s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnú prevádzku pamiatky – sa podľa súčasných plánov počíta s vytvorením viacerých hospodárskych funkcií, napr. pivovaru, reštaurácie a ubytovacích priestorov. Vzhľadom na tieto plánované funkcie – s cieľom zabezpečiť riadnu a bezrizikovú realizáciu projektu – sme požiadali Ministerstvo o stanovisko k tomu, či tieto rozvojové prvky predstavujú štátnu podporu v zmysle práva hospodárskej súťaže podľa článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (FUE), a v prípade potreby sme požiadali o preskúmanie a revíziu príslušných ustanovení zmluvy o podpore (jednoznačné vyjasnenie tejto otázky je v konečnom dôsledku v zodpovednosti Ministerstva ako poskytovateľa podpory).

Ďalej sme Ministerstvo informovali, že Zoskupenie si nechá na základe existujúcich plánov vypracovať podrobný odhad nákladov, aby bolo možné presne určiť, ktoré funkcie je možné realizovať z dostupnej výšky dotácie a ktoré prvky je možné vytvoriť hospodárnym a udržateľným spôsobom. Uvedené skutočnosti sa v súčasnosti prerokujú s poskytovateľom podpory, preto ďalší podstatný pokrok v nasledujúcich etapách závisí od vyjasnenia uvedených otázok.

V súčasnosti prebieha realizácia odborných služieb súvisiacich s „vizuálnym sprievodcom“, ktorý je plánovaný pre budúcu výstavu, ako aj niektorých marketingových aktivít, presahujúcich do roku 2026 (webová stránka, sociálne siete, study tour, podujatie na záver 1. etapy).

Podporovateľovi sme predložili čiastkovú správu a čiastkové vyúčtovanie za obdobie od 1. 11. 2023 do 31. 12. 2025 s cieľom vyúčtovať čiastkovú sumu dotácie vo výške 559 172 419 HUF (v hrubom), ktorá bola v tomto období vyčerpaná.

Projekt potrvá do 31. decembra 2029 v súlade s obsahom súčasnej zmluvy o poskytnutí podpory.

V októbri 2023 sme od Ministerstva zahraničných vecí a obchodu získali dotáciu vo výške 154 miliónov HUF na obnovu fasády župného domu v obci Kemence.

Najvýznamnejšou pamiatkovou budovou obce Kemence a jej okolia je bývalý župný dom, niekdajšie sídlo grófstva Hont. Táto baroková budova z 18. storočia plnila viacero klasických funkcií župného úradu, bola sídlom župných zhromaždení, v jej priestoroch pôsobili rôzne inštitúcie, slúžila ako miesto výkonu spravodlivosti a v jej suteréne sa nachádzala väznica.

Vonkajšie fasády budovy neboli už desaťročia renovované, a preto sú v súčasnosti v dezolátnom stave. Omietka na mnohých miestach chýba, čiastočne sa oddelila od muriva, jej príľnavosť je zlá a na mnohých miestach sa objavili výkvetové škvrny. V dôsledku prudkého dažďa sa v horných oblastiach fasád vytratila vrchná krycia vrstva, zatiaľ čo spodné časti nad soklami utrpeli značné technické a estetické škody v dôsledku chýbajúcej izolácie a vody presakujúcej zo zeme. V dôsledku použitia cementovej omietky, ktorá neumožňuje ani prirodzené odparovanie vody, sú viditeľné značné poškodenia. V súčasnosti nie je ani farebné vyhotovenie fasád, ktoré je vyblednuté a poškodené už niekoľko desaťročí, autentické a neodzrkadľuje pôvodné historické farebné vyhotovenie, keďže značná časť barokových dekoratívnych prvkov bola namiesto autentického architektonického farebného vyhotovenia, ktoré kedysi dodávalo fasádam harmonický vzhľad, namaľovaná nesprávne a náhodne.

V rámci projektu sa uskutoční kompletná a komplexná pamiatková obnova vonkajšej fasády v rozlohe približne 1100 metrov štvorcových. Opravia sa predchádzajúce technické problémy a v súlade so zásadami pamiatkovej ochrany sa v príslušných vrstvách naniesie nová, dobre príľnavá vápenná sušiacia omietka, ktorá zadržiava soľ a odparuje vlhkosť. Obnovia sa barokové dekoratívne prvky ako neoddeliteľná súčasť vzhľadu budovy. Na základe reštaurátorských štúdií sa obnoví pôvodná, estetická, harmonická a autentická architektonická farebnosť fasády, stenové panely a výseky sa obnovia v príslušnej farebnosti. Na zadnej fasáde sa v dôsledku obnovenia historických proporcií vytvoria aj nové členenia (rímsy, lišty, prípadné slepé okenné rámy).

Realizácia projektu prebiehala podľa plánu až do októbra 2025, kedy boli na základe povolenia na ochranu pamiatok vypracované realizačné plány a boli splnené podmienky na začatie verejného obstarávania na výber dodávateľa.

Konzultácie so samosprávou obce Kemence však poukázali na to, že projekty TOP Plus, ktoré boli pridelené samospráve v súvislosti s rekonštrukciou župného domu – „Využitie župného domu v obci Kemence na turistické účely“ (TOP_PLUSZ-1.1.3-21-PT1-2022-00023) a „Energetická modernizácia župného domu v obci Kemence“ (TOP_PLUSZ-2.1.1-21-PT1-2021-00053) – majú meškanie.

Z technického hľadiska je odôvodnené, aby sa obnova fasády budovy uskutočnila až po realizácii súvisiacich projektov, vzhľadom na to, že technický obsah tohto projektu s nimi úzko súvisí a len v súčinnosti s nimi je možné zabezpečiť účelovú a hospodárnu realizáciu zásahov, preto sme u podporovateľa iniciovali zmenu termínu ukončenia projektu na koniec roka 2027.

III. ĎALŠIE PROJEKTY

Projekt zameraný na rozvoj krátkého dodávateľského reťazca

V rámci programu INTERREG VI-A Maďarsko–Slovensko plánujeme zúčastniť sa projektu zameraného na rozvoj krátkého dodávateľského reťazca, ktorý sme pripravili spoločne s klastrovou organizáciou Börzsöny (v prípade jeho schválenia).

Projektu sa – popri slovenských a maďarských univerzitách a ďalších partneroch – zúčastníme ako pridružený partner, čo znamená, že nemáme vlastný rozpočet, avšak realizáciu podporujeme z odborného hľadiska.

Cieľom projektu je vytvorenie cezhraničného systému spolupráce v oblasti agroturistiky a gastronómie v regióne Börzsöny a Dolné Pohronie, ktorý je založený na krátkych dodávateľských reťazcoch a vychádza z integrácie miestnych výrobcov, spracovateľov, stravovacích zariadení a poskytovateľov turistických služieb.

V centre rozvojových aktivít stojí posilnenie turistického a hospodárskeho potenciálu regiónu, so zreteľom najmä na zážitkový cestovný ruch založený na miestnych produktoch.

V rámci projektu:

- sa vypracováva komplexná analýza situácie týkajúca sa turistických daností, výrobného a remeselného sektora, ako aj prepojenia medzi pohostinstvom a miestnymi produktmi; okrem toho sa uskutočnilo aj preskúmanie osvedčených postupov na domácej i medzinárodnej úrovni;
- budú vytvorené konkrétne agroturistické a kulinárske programy;
- dôjde k budovaniu sietí a turistickej integrácii, čo zabezpečí, že vytvorené programy sa skutočne dostanú do ponuky cestovného ruchu (napr. za účasti cestovných kancelárií a organizátorov výletov);
- realizujú sa aj menšie investície do infraštruktúry s cieľom zlepšiť prijímacie kapacity.

Návrh predložený v rámci výzvy programu INTERREG VI-A Maďarsko–Slovensko sa momentálne nachádza vo fáze posudzovania.

Projekt Danurb Ruralscapes

Ako pridružený partner sa podieľame aj na projekte Danube Ruralscapes, ktorý sa realizuje v rámci programu INTERREG Dunaj. Projekt Danube Ruralscapes pomáha spontánne vznikajúcim vidieckym klastrom v Podunajskom regióne spoločne vytvárať vidiecke komunity, ktoré sú klimaticky uvedomelé, vychádzajú z kultúrneho dedičstva a sú inkluzívne – zakorenené v miestnej identite a orientované na budúcnosť. Danube Ruralscapes vytvára praktický a prispôsobiteľný model plánovania Ruralscapes, ktorý bol navrhnutý pre reálne použitie vidieckymi komunitami v povodí Dunaja.

IV. ZHROMAŽDENIE

Zhromaždenie zasadalo 3. decembra 2025, pričom tentoraz hositeľom bola Peštianska župa.

V súlade so stanovami funkciu predsedu Zoskupenia zastáva na základe dvojročnej rotácie striedavo predseda Peštianskej župy a predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja, a v súlade s týmto striedaním bude v rokoch 2026–2027 predsednícke povinnosti vykonávať István Szabó.

Na zasadnutí zhromaždenia sa prerokoval turistický akčný plán „Región troch riek“, ako aj aktuálne otázky týkajúce sa projektu „Rehabilitácia premonštrátskeho kláštora v Šahách“. Na programe bolo aj prehodnotenie pokroku projektu „Obnova fasády župného domu v obci Kemence“ a prehľad súvisiacich technických a časových otázok. Informácie týkajúce sa týchto projektov sú uvedené v tejto správe.

Zastupiteľstvo ďalej prerokovalo obsah žiadosti o prevádzkovú a projektovú podporu na rok 2026, ktorú je potrebné predložiť Ministerstvu zahraničných vecí a obchodu, a schválilo plán činnosti na rok 2026.

Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu zaslalo všetkým európskym zoskupeniam územnej spolupráce kontrolný formulár vypracovaný Stredoeurópskou službou pre cezhraničné iniciatívy (CESCI), ktorého cieľom je podporiť súlad s kritériami posudzovanými v rámci úradnej kontroly zákonnosti. Naše zoskupenie samokontrolu vykonalo. Tá poukázala na niekoľko oblastí, v ktorých bolo potrebné spresniť stanovy alebo dohovor, respektíve doplniť či upraviť menšie nedostatky. Ide o nasledujúce body: potreba regulácie online zasadnutia zhromaždenia; podrobné pravidlá písomného hlasovania; postup pri zastupovaní riaditeľa; spresnenie a doplnenie pravidiel týkajúcich sa dozornej rady; presnejšia regulácia jazykových verzií dokumentov, ako aj ďalšie praktické úpravy, ktoré nemajú charakter zákonnosti. Zhromaždenie prijalo príslušné zmeny stanov a dohovoru.

Bol schválený aj plán verejného obstarávania na rok 2026, ktorý v podstate obsahuje verejné obstarávacie konania zamerané na výber dodávateľa na renováciu projektov v Šahách a v obci Kemence, ktoré boli uvedené vyššie.

V súlade s nomináciami dvoch členských samospráv zoskupenia boli v písomnom hlasovaní zvolení členovia dozornej rady: za Nitriansky samosprávny kraj podpredseda Tibor Csenger (ktorý prakticky podporuje našu činnosť už od založenia zoskupenia pred 11 rokmi) a Örs Orosz, poslanec Nitrianskeho samosprávneho kraja; zo strany Peštianskej župy podpredseda Ádám Karácsony a poslanec Attila Bukor. Dozorná rada na online zasadnutí 26. marca 2026 zvolila za svojho predsedu Tibora Csengera, následne boli predstavené prebiehajúce projekty.

V Budapešti, 26. mája 2026